

Kielce, dnia 6 czerwca 2022 r.

WK.60.1.2022

Pani Marzena Bernat
Wójt Gminy Brody

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Brodach w okresie od dnia 11 stycznia do dnia 4 marca 2022 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Brody za 2021 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli podpisano w dniu 8 kwietnia 2022 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Brody. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 1.** W obowiązującej w Urzędzie Gminy w Brodach dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 225/2021 Wójta z dnia 31 grudnia 2021 roku wraz ze zm., stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a)** zasady funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz zasady ewidencji księgowej rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług VAT, w tym w zakresie objętym centralizacją, nie zostały dostosowane do faktycznych rozwiązań przyjętych w jednostce,
 - b)** nie określono wymogu prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont:
 - 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg dłużników, których należności dotyczą,
 - 224 "Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich" wg przeznaczenia tych środków,
 - 241 „Rozrachunki z jednostkami z tytułu podatku VAT” wg jednostek, z którymi dokonywane są rozliczenia,
 - c)** nie określono zasad funkcjonowania stosowanych kont 420 „Inne świadczenia finansowe z budżetu stypendia” oraz 430 „Pozostałe obciążenia – nienależnie pobrane świadczenia”,
 - d)** w Zakładowym Planie Kont dla Urzędu Gminy ujęto konto 853 „Fundusze celowe”, pomimo iż konto 853 nie występuje w jednostkach budżetowych będących urzędami jednostek samorządu terytorialnego,
 - e)** nie określono zasad ewidencji w księgach rachunkowych Urzędu operacji gospodarczych dotyczących dochodów realizowanych bezpośrednio na rachunek budżetu, będących

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 ze zm., dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

przychodami Urzędu, w tym z tytułu subwencji, dotacji, udziału we wpływach w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych,

- f)** nie określono wysokości stawek amortyzacji dla wartości niematerialnych i prawnych,
 - g)** nie określono wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych (dzienników częściowych), pomimo, iż w 2021 roku w ewidencji budżetu (Organu) prowadzono 8 dzienników częściowych, natomiast w ewidencji księgowej Urzędu Gminy (jednostki) stosowano 25 dzienników częściowych,
 - h)** nie określono wersji oraz daty rozpoczęcia eksploatacji stosowanych w jednostce programów komputerowych służących do prowadzenia ksiąg rachunkowych.
Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości² oraz § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.
- 2.** W 2020 roku oraz w 2021 roku zaniechano sporządzania za dany okres sprawozdawczy zestawienia obrotów dzienników częściowych, pomimo iż zarówno w ramach ksiąg rachunkowych budżetu jak i jednostki Urząd, stosowano dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów. Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
- 3.** Stosowany w jednostce program komputerowy służący do prowadzenia ksiąg rachunkowych uniemożliwia prowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 800 „Fundusz jednostki” w sposób zapewniający możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, co narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
- 4.** W zakresie rzetelności ksiąg rachunkowych budżetu (Organu) oraz jednostki Urząd Gminy, ustalono:
- a)** na skutek niesporządzenia i nieprzekazania przez pracowników merytorycznych do Referatu Finansów dowodów zmian w stanie środków trwałych - gruntów, do dnia 31.12.2021 roku nie ujęto w księgach rachunkowych Urzędu na koncie 011 (...) - 00 „Środki trwałe”, co najmniej 25 działek, w stosunku do których Gmina Brody posiada prawo własności i nie zostały one oddane w posiadanie zależne innym podmiotom,
 - b)** na dzień 31.12.2020 r. saldo Wn konta 011-0 „Środki trwałe grunty” w kwocie 2.944.403,60 zł, uznano za realne, pomimo iż na ten dzień w ewidencji księgowej Urzędu nie ujęto co najmniej 19 działek, stanowiących własność Gminy Brody. Powyższych rozbieżności nie ujawniła przeprowadzona wg stanu na dzień 31.12.2020 roku inwentaryzacja gruntów w drodze weryfikacji, pomimo iż nieujęte w księgach rachunkowych działki figurowały w ewidencji zasobu nieruchomości Gminy Brody na dzień przeprowadzenia inwentaryzacji.
Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- 5.** W zakresie ewidencji księgowej rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a)** w ewidencji księgowej jednostki Urząd, wpływ dochodów objętych planem finansowym Urzędu realizowanych bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu, w części dotyczącej należnego

² Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

- podatku od towarów i usług VAT, ujmowano na subkoncie wydatków 130/700/70005/4530, pomimo braku kasowo (faktycznie) zrealizowanego wydatku,
- b)** pod datą 31.12.2020 roku na podstawie dowodu PK nr 491 z dnia 31.12.2020 roku, dokonano przebiegowania z konta 130/700/70005/4530 „Rachunek bieżący jednostki” na stronę Wn konta 800 (...) -08 „Fundusz jednostki” kwoty 62.667,16 zł dotyczącej podatku VAT należnego od dochodów cywilnoprawnych, wpłaconego w 2020 roku przez najemców/dzierżawców na rachunek bankowy budżetu Gminy. Powyższe przebiegowanie miało na celu zamknięcie na koniec 2020 roku konta 130/700/70005/4530. W konsekwencji ww. kwota została wykazana niezgodnie z treścią ekonomiczną w sprawozdaniu finansowym zestawienie zmian w funduszu jednostki Urzędu sporządzonym na dzień 31.12.2020 roku w poz. I.1.10 Inne zwiększenia.
- c)** w dniu 23.12.2021 roku z rachunku bankowego budżetu dokonano zapłaty do Urzędu Skarbowego podatku VAT za miesiąc listopad 2021 roku w kwocie 12.854,00 zł. W ewidencji księgowej budżetu wydatek z ww. tytułu ujęto zapisem: Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” i Ma 133 „Rachunek budżetu”, natomiast w ewidencji jednostki Urzędu Wn 225/700/70005/4530-03 „Rozliczenie z US z tytułu VAT” i Ma 130/700/70005/4530. Pod datą 31.12.2021 roku:
- na koncie 130/700/70005/4530 dokonano kompensaty podatku VAT należnego w wysokości 63.854,23 zł wpłaconego przez najemców/dzierżawców na rachunek bankowy budżetu Gminy w 2021 roku z kwotą podatku VAT w wysokości 12.854,00 zł zapłaconą w dniu 23.12.2021 roku do Urzędu Skarbowego, a następnie tak ustaloną różnicę w wysokości 51.000,23 zł przebiegowano z konta 130/700/70005/4530 (Ma) na stronę Wn konta 800(...) -08 „Fundusz jednostki” (PK nr 522). W konsekwencji, pomimo kasowo zrealizowanego wydatku kwota 12.854,00 zł nie została wykazana w kolumnie 7 "Wydatki wykonane" sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu sporządzonym za okres 2021 roku,
 - w ewidencji księgowej budżetu (Organu) na podstawie dowodu PK nr 23 dokonano ujęcia kwoty 51.000,23 zł na stronie Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w korespondencji ze stroną Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, a następnie na podstawie dowodu PK nr 31 dokonano przebiegowania z konta 240 (strona Wn) kwoty 51.000,23 zł na stronę Ma konta 901 „Dochody budżetowe”. Powyższe operacje miały na celu uzyskanie zgodności sald kont budżetu (223, 902) z kontem Urzędu (130) oraz zamknięcie na dzień 31.12.2021 roku konta 240.
- Nieprawidłowość narusza § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 7 ust. 3 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości oraz w załącznikach Nr 2 i 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, a także zasady klasyfikacji wydatków określone w załączniku Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴.
- 6.** Na skutek nieterminowego sporządzenia i przekazania przez pracowników merytorycznych do Referatu Finansów dowodów OT „Przyjęcie środka trwałego”, w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 011 „Środki trwałe” (KŚT 0) ujęcia nabytych przez Gminę Brody gruntów, dokonano z opóźnieniem wynoszącym od 4 do 19 miesięcy. W objętej kontrolą próbie nieterminowo ujęto operacje gospodarcze na łączną kwotę 360.851,12 zł. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

ustawy o rachunkowości, w związku z § 18 obowiązującej w jednostce Instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy w Brodach, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 70/2007R Wójta z dn. 12.12.2007 r. wraz ze zm.

- 7.** W zakresie stosowania w 2020 i 2021 roku klasyfikacji budżetowej:
- a)** dochody w łącznej kwocie 109.581,30 zł z tytułu zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego zaklasyfikowano w § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast w § 0830 „Wpływy z usług”,
 - b)** dochody w łącznej kwocie 16.418,67 zł z tytułu refakturowania najemcom lokali użytkowych i mieszkalnych opłat za wodę, energię elektryczną oraz ogrzewanie w wynajmowanych lokalach klasyfikowano w dziale 758 „Różne rozliczenia”, rozdziale 75816 „Wpływy do rozliczenia” i § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” i § 0830 „Wpływy z usług”,
 - c)** dochody w łącznej kwocie 1.464,68 zł z tytułu odszkodowania za bezumowne zajmowanie gminnego lokalu mieszkalnego, należne Gminie Brody na podstawie art. 18 ust 1-3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego⁵, zaklasyfikowano w § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” zamiast w § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”.
- Nieprawidłowość narusza zasady klasyfikacji określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶.
- 8.** W sporządzonym w dniu 24.03.2021 roku bilansie z wykonania budżetu Gminy Brody na dzień 31.12.2020 roku, w Pasywach w kolumnie „Stan na koniec roku”, całość zobowiązań finansowych w kwocie 19.228.181,54 zł wykazano w poz. I.1.2 „Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy), pomimo iż Gmina Brody wg stanu na dzień 31.12.2020 roku posiadała zobowiązania z tytułu pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych w kwocie 1.190.000,00 zł, których termin spłaty był krótszy niż 12 miesięcy od dnia bilansowego (przypadał na 2021 rok). Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku art. 3 ust. 1 pkt 22 tej ustawy oraz § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- 9.** W sporządzonym w dniu 26.03.2021 roku rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za okres od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 roku, w kolumnie 10 „zaległości netto” w podziałkach klasyfikacji budżetowej 700/70005/0550, 756/75615/0310 i 756/75618/0480 bezpodstawnie wykazano zaległości w łącznej kwocie 28.333,12 zł, dotyczące podmiotu dla którego Sąd Rejonowy w Kielcach Wydział V Gospodarczy postanowieniem z dnia 20.10.2016 roku ogłosił upadłość. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷, w związku z § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego,

⁵ Dz. U z 2022 r. poz. 172

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów mając na uwadze art. 146 ust. 1-3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe⁸.

- 10.** W zakresie wykazania danych dotyczących skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień a także skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, stwierdzono nieprawidłowości:
- a)** w sporządzonym w dniu 26.03.2021 roku rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za okres od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 roku, w kolumnach 12-15 nie wykazano danych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień (rozdział 75615 i 75616), a także skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa (rozdział 75615, 75616 i 90002) obliczonych za okres 2020 roku. Dane w ww. zakresie zostały wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S Gminy Brody sporządzonym za ten sam okres sprawozdawczy,
- b)** w sporządzonym w dniu 19.02.2021 roku sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Brody za okres 2020 roku oraz w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Brody za ten sam okres sprawozdawczy, dane w zakresie skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy, wykazano w kwocie 147,00 zł zamiast w kwocie 52,00 zł.

Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 3 oraz § 9 ust. 1 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 9-11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

II. W zakresie dochodów budżetowych:

- 1.** Nie dokonywano czynności sprawdzających składanych przez podatników deklaracji na podatek od nieruchomości, celem stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, o czym świadczy:
- a)** podatnik o nr karty podatkowej nr 2001-0054 - jednostka organizacyjna Gminy Brody, funkcjonująca w formie zakładu budżetowego powołana do zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy, o których mowa w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym - w składanych w latach 2019-2021 deklaracjach na podatek od nieruchomości wykazywał grunty, budynki i budowle jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej korzystające ze zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Nr XXXVII/236/2013 Rady z dnia 26 listopada 2013 roku⁹. Z definicji działalności gospodarczej wykorzystywanej na potrzeby ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że aktywność podmiotu, aby mogła zostać uznana za działalność gospodarczą, powinna cechować się łącznie następującymi wyznacznikami: zorganizowanie, zarobkowość oraz winna być wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Brak którejkolwiek z tych cech oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Na podstawie przedłożonych przez zakład budżetowy kalkulacji opłat za wodę i ścieki oraz sprawozdań finansowych za lata 2018-2020 ustalono, że

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1228 ze zm., dalej ustawa Prawo upadłościowe

⁹ Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2013 r. poz. 3919, dalej uchwała Nr XXXVII/236/2013 Rady z dnia 26 listopada 2013 roku

prowadzona przez zakład budżetowy działalność będąca wykonywaniem zadań własnych Gminy Brody o charakterze użyteczności publicznej, nie generowała ani nie generuje zysku oraz nie zakłada jego osiągnięcia. Z przedstawionej kalkulacji kosztów i przychodów dostarczania wody i odprowadzania ścieków jednoznacznie wynika, że zakład budżetowy planując wydatki i przychody związane z tą działalnością oraz przyjmując odpowiednio do tego ceny usług, zakłada pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania zakładu, bez uzyskiwania zysku. Sposób kalkulacji cen za świadczone przez zakład budżetowy usługi nie wskazuje na dążenie do osiągnięcia przez jednostkę zysku (dochodu), tj. nadwyżki przychodów nad poniesionymi kosztami, a zatem celem wykonywanej działalności nie jest zysk a zaspokojenie potrzeb wspólnoty. Tym samym prowadzona przez zakład budżetowy działalność nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców¹⁰, w związku z czym budowle wchodzące w skład tej infrastruktury jako niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych¹¹, natomiast grunty i budynki podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości według stawki pozostałe. Kwota zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Nr XXXVII/236/2013 Rady z dnia 26 listopada 2013 roku, za okres 2019-2021 została zawyżona łącznie o 2.496.754,00 zł. W dniu 21.02.2022 roku ww. podatnik złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata ubiegłe z uwzględnieniem okresu przedawnienia, w których prawidłowo wykazano przedmioty opodatkowania korzystające ze zwolnienia z podatku na podstawie uchwały Nr XXXVII/236/2013 Rady z dnia 26 listopada 2013 roku.

- b)** podatnik o nr karty podatkowej 2001-003 prowadzący działalność w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych w formie Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej od 2007 roku dzierżawi od Gminy Brody grunty i budynki wraz z przynależną infrastrukturą. W latach 2019-2021 Organ podatkowy nierzetelnie dokonał weryfikacji złożonych przez ww. podatnika deklaracji na podatek od nieruchomości, ponieważ nie zakwestionował wykazania dzierżawionych gruntów, jako podlegających opodatkowaniu stawką pozostałe, zamiast stawką związane z działalnością gospodarczą. W konsekwencji należny Gminie Brody podatek od nieruchomości za lata 2019-2021 został zaniżony o kwotę 12.112,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa¹², w związku z art. 2 ust. 1, art. 1a ust. 1 pkt 3 i pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3, art. 4 ust. 1, art. 43 ust. 1 i art. 44 ust.1 ustawy Prawo przedsiębiorców oraz art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej¹³.

- 2.** W sporządzonej w dniu 28.01.2021 roku w Urzędzie Gminy w Brodach deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 rok:

- a)** nie wykazano do opodatkowania gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” o pow. 107.555 m² niebędących drogami publicznymi w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych¹⁴, w stosunku do których Gmina Brody nie posiada prawa własności,

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm., dalej ustawa Prawo przedsiębiorców

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 633 ze zm., dalej ustawa o działalności leczniczej

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1376 ze zm., dalej ustawa o drogach publicznych

- b) nie wykazano do opodatkowania lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości znajdujących się w gminnym zasobie mieszkaniowym o łącznej powierzchni 647,04 m², będących w posiadaniu osób fizycznych na podstawie zawartych z Gminą Brody umów najmu. Organ podatkowy w 2021 roku oraz latach poprzednich w drodze decyzji wymiarowych bezpodstawnie opodatkowywał podatkiem od nieruchomości najemców ww. lokali mieszkalnych. W konsekwencji kwota podatku od nieruchomości za 2021 rok została zaniżona o kwotę 25.165,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne¹⁵, w związku z art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

3. W zakresie prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości stwierdzono:

- a) decyzją wymiarową Nr F.3123.5089.2021 z dnia 23.09.2021 roku w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2021, prawidłowo opodatkowano od 1.08.2021 roku podatkiem od nieruchomości grunty o pow. 1.876 m² jako związane z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz bezpodstawnie opodatkowano budynek handlowo-usługowy, w stosunku do którego obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości powstał dopiero od dnia 1.01.2022 roku. W trakcie niniejszej kontroli, Organ podatkowy decyzją znak: F.3123.5332.2021 z dnia 15.02.2022 r., dokonał zmiany wymiaru podatku od nieruchomości na rok 2021 zmniejszając jego wysokość o kwotę 3.508,00 zł,

- b) decyzją znak: Fn.3120.4449.2018 z dnia 26.04.2018 r. w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości na 2018 rok, opodatkowano od 1.04.2018 roku samoobsługową myjnię samochodową, pomimo iż obowiązek podatkowy w zakresie ww. budowli powstał od dnia 1.01.2019 roku. W trakcie niniejszej kontroli, Organ podatkowy decyzją znak: Fn.3120.4827.2018 z dnia 16.02.2022 r. dokonał zmiany wymiaru podatku od nieruchomości na rok 2018, zmniejszając jego wysokość o kwotę 2.667,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 i ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

4. W związku z niedopełnieniem przez dzierżawców nieruchomości gminnych obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zaniechano wezwania podatników do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych. W konsekwencji do dnia kontroli zaniechano opodatkowania dzierżawionych przez podatników nieruchomości gminnych, w tym na podstawie umowy dzierżawy znak: PB.6845.10.2021 z dnia 26.05.2021 roku oraz umowy dzierżawy znak: PB.6845.10.2021 z dnia 30.08.2021 roku. Nieprawidłowość narusza art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 i art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

III. W zakresie wydatków budżetowych:

1. W dniu 23.04.2021 roku dokonano wypłaty nagrody jubileuszowej w kwocie 16.920,00 zł za 40 lat pracy, tj. na 20 dni przed datą nabycia uprawnień do jej otrzymania na skutek bezpodstawnego wliczenia do stażu pracy od którego zależą uprawnienia pracownicze okresu urlopu bezpłatnego. Nieprawidłowość narusza art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy¹⁶ i art. 38 ust. 2 pkt 5 i ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 ze zm., dalej ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm., dalej ustawa Kodeks pracy

samorządowych¹⁷, w związku z § 8 ust. 1 i 4 wówczas obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych¹⁸.

2. W Regulaminie wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Brody, wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 25/2020 Wójta z dnia 6.02.2020 roku ze zm., dopuszczono możliwość przyznawania i wypłaty nagród uznaniowych dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w okolicznościach innych niż szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, tj. „na Dzień Pracownika Samorządowego” oraz „na koniec roku kalendarzowego”. W konsekwencji powyższego dokonano przyznania i wypłaty nagród uznaniowych dla pracowników w dniu 15.05.2021 roku „z okazji Dnia pracownika Samorządowego” w kwotach od 300 zł do 10.000 zł i w dniu 14.10.2021 roku „na koniec roku za całokształt” w kwotach od 600 zł do 10.000 zł oraz w dniu 16.07.2021 roku „w związku z zadawalającą realizacją budżetu za 2020 r.” w kwotach od 300 zł do 4.000 zł. W 2021 roku wypłacono nagrody uznaniowe w łącznej kwocie 206.800,00 zł, w tym w dniu 15.05.2021 roku w kwocie 68.100,00 zł, w dniu 16.07.2021 roku w kwocie 42.300,00 zł oraz w dniu 14.10.2021 roku w kwocie 96.400,00 zł. Ponadto ustalono, że Wójt w latach 2020 – 2021 dokonał przyznania i wypłaty nagród uznaniowych:

- a) dla Zastępcy Wójta: za zaangażowanie związane z optymalizacją funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, w związku z zadawalającą realizacją budżetu za 2019 r., nadzór i organizację działań związanych z kształtowaniem wizerunku turystycznego i rekreacyjnego Gminy Brody z wykorzystaniem zasobów Centrum Turystycznego nad Zalewem Brodzkim, za zaangażowanie w funkcjonowanie i wizerunek Centrum Turystycznego w miejscowości Ruda oraz za zaangażowanie w kształtowanie wizerunku i promocję Gminy Brody w regionie świętokrzyskim, w łącznej kwocie 34.500,00 zł, w tym w 2020 roku w kwocie 14.500,00 zł i 2021 roku w kwocie 20.000,00 zł,
- b) dla Skarbnika Gminy: w związku z zadawalającą realizacją budżetu za 2019 r., za starania i podjęte działania związane z uwzględnieniem planów rozwoju Gminy Brody w procesie tworzenia Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, za zaangażowanie w prowadzenie spraw Gminy w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji w Starachowicach, za zaangażowanie w powstanie koncepcji budowy Centrum Edukacji Społecznej i Profilaktyki Zdrowotnej oraz za prowadzenie procesu obligacji komunalnych, w łącznej kwocie 50.500,00 zł, w tym w 2020 roku w kwocie 14.500,00 zł i 2021 roku w kwocie 36.000,00 zł.

Analizując pisma o przyznaniu nagród oraz ich częstotliwość i wysokość, a także zakres obowiązków nagrodzonych pracowników, stwierdzono naruszenie art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych, w myśl którego nagrody można przyznać za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Zaangażowanie w realizację obowiązków, staranność i sumienność wykonywanych zadań należy do standardowych obowiązków pracownika samorządowego, natomiast szczególne osiągnięcia winny wykraczać poza standardowe obowiązki pracownicze i być jednoznacznie uzasadnione.

Nieprawidłowość narusza art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 530, dalej ustawa o pracownikach samorządowych

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm., dalej rozporządzenie z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych

V. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Prowadzona w Urzędzie Gminy ewidencja zasobu nieruchomości Gminy Brody nie obejmuje budynków, które stanowią przedmiot własności Gminy Brody i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 1 oraz art. 25 ust. 2, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami¹⁹.
2. Informacja o zamieszczeniu wykazu lokali użytkowych przeznaczonych do oddania w najem w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, nie została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest ww. nieruchomość. Nieprawidłowość narusza art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
3. W dniu 9.12.2020 roku, Wójt Gminy podał do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem w trybie przetargu ustnego nieograniczonego oraz w tym samym dniu ogłosił przetarg ustny nieograniczony na najem lokalu użytkowego, położonego w Stykowie ul. Nadrzeczna 1 o pow. 87,2 m² ujętego w ww. wykazie. Brak zachowania 21 dniowego upływu terminu pomiędzy datą ogłoszenia przetargu, a datą podania do publicznej informacji wykazu lokali, narusza zasadę równego traktowania podmiotów biorących udział w postępowaniu, ponieważ zgodnie z treścią ogłoszenia warunkiem udziału w postępowaniu było wniesienie wadium w kwocie 970,00 zł na rachunek bankowy Urzędu w terminie do dnia 23.12.2020 roku. Tym samym każdy z potencjalnych najemców, który zapoznał się z ww. wykazem lokali po dniu 23.12.2020 roku, nie miał możliwości wzięcia udziału w przetargu w związku z upływem terminu wniesienia wadium. Nieprawidłowość narusza art. 35 ust. 1 i art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w związku z art. 38 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy.
4. W ogłoszeniu o pierwszym przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej – działki nr 629 położonej w msc. Brody, bezpodstawnie wskazano, że warunkiem przystąpienia do przetargu jest m.in. okazanie Komisji Przetargowej: oryginału dowodu wpłaty wadium, w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, w przypadku osób prawnych aktualnego wypisu z KRS właściwego dla danego podmiotu i dowód tożsamości osoby reprezentującej dany podmiot, oraz wypisu z właściwego rejestru handlowego potwierdzający status firmy, numer NIP, odpowiednie pełnomocnictwa jeśli uczestnik przetargu reprezentuje osobę fizyczną lub prawną z poświadczeniem własnoręczności podpisu, oświadczenia, że uczestnik przetargu zapoznał się z treścią pełnego ogłoszenia przetargu oraz z warunkami przetargu, akceptuje je w całości bez zastrzeżeń, oświadczenia, że uczestnik przetargu zapoznał się z przedmiotem przetargu, ze stanem faktycznym i prawnym oraz z granicami nieruchomości, w przypadku nabywania nieruchomości na współwłasność lub na współmałżonków wadium powinno być wpłacone przez współwłaścicieli, lub przez współmałżonków i w przetargu powinni uczestniczyć współmałżonkowie lub współwłaściciele. Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości²⁰, zgodnie z którym

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

²⁰ Dz. U z 2021 r. poz. 2213, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

jedynym warunkiem wzięcia udziału w przetargu jest wniesienie przez uczestnika wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu.

5. W zawiadomieniu o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej – działki nr 629 położonej w msc. Brody, nie zawarto informacji o konsekwencjach nieprzystąpienia bez usprawiedliwienia do zawarcia tej umowy. Nieprawidłowość narusza art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
6. W zakresie udzielania przez Wójta ulg w zapłacie cywilnoprawych stwierdzono poniższe nieprawidłowości:
 - a) okresie 2020 i 2021 roku Wójt udzielił ulg w zapłacie należności cywilnoprawnych na podstawie art. 15zzzg ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²¹, pomimo iż w dacie udzielenia ulgi, na terenie Gminy Brody obowiązywała uchwała Nr XLVIII/293/2014 Rady z dnia 30 października 2014 roku w sprawie określenia zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Brody lub jej jednostkom podległym²². W konsekwencji w przypadku należności, której wartość przekraczała kwotę 3.000,00 zł, Wójt nie wystąpił do Rady Gminy z wnioskiem o wyrażenie zgody na jej udzielenie,
 - b) zarządzenia Wójta: Nr 55/2020 z dnia 1.04.2020 r., Nr 95/2020 z dnia 3.06.2020 r., Nr 61/2020 z dnia 15.04.2020 r. oraz Nr 187/2020 z dnia 29.09.2020 r. w sprawie odroczenia terminu płatności i/lub umorzenia należności cywilnoprawych, wydane na podstawie art. 15zzzg ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku, obejmują także należności w łącznej kwocie 3.158,05 zł sprzed stanu zagrożenia epidemicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzonego wówczas obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 roku²³. Udzielenie przedmiotowych ulg na podstawie art. 15zzzg ust. 1 ww. ustawy było w powyższym stanie faktycznym nieprawidłowe, co narusza art. 59 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych, § 3 ust. 1 wówczas obowiązującej uchwały Rady Gminy Nr XLVIII/293/2014 z dnia 30 października 2014 roku, w związku z art. 15zzzg ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Brody poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku/Głównym księgowym. Prawa i obowiązki Skarbnika/Głównego księgowego określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Brody jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm., dalej ustawa z dnia 2 marca 2020 roku

²² Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2014 r. poz. 2920, dalej uchwała Nr XLVIII/293/2014

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 433 ze zm.

gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym²⁴). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Dokonać zmian polityki rachunkowości, dostosowując jej uregulowania do faktycznych potrzeb jednostki i obowiązujących przepisów prawa, stosownie do art. 10 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
2. Przy stosowaniu dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy rachunkowości.
3. Zapewnić, aby stosowany w jednostce program komputerowy służący do prowadzenia ksiąg rachunkowych, umożliwiał prowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 800 „Fundusz jednostki” w sposób zapewniający prawidłowe sporządzenie zestawienia zmian w funduszu jednostki, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
4. Na koncie 011 „Środki trwałe” dokonać ujęcia gruntów stanowiących własność Gminy, tak aby zapisy dokonane w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan faktyczny, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a) tej ustawy.
5. W zakresie rozliczeń podatku VAT przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych, tak aby stan rozliczeń wynikający z ewidencji księgowej odzwierciedlał stan rzeczywisty oraz umożliwiał wykazywanie w sprawozdaniu finansowym danych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, mając na uwadze zapewnienie rzetelności ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku jak również zasady kasowej wynikającej z § 5 ww. rozporządzenia.
6. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zapewnić właściwy obieg dowodów księgowych mając na uwadze, aby dowody zmian w stanie środków trwałych oraz inne dokumenty, z których wynikają zobowiązania i należności jednostki były przekazywane do Referatu Finansów w terminie umożliwiającym ujęcie zdarzeń w prawidłowym okresie sprawozdawczym.

²⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 559, dalej ustawa o samorządzie gminnym

7. Prawidłowo stosować klasyfikację działów, rozdziałów, dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
8. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze wykazywać w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 roku, stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4, ust. 7 i ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w tym w bilansie z wykonania budżetu zobowiązania krótkoterminowe wykazywać z uwzględnieniem treści art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.
9. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁵, w tym w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych:
 - a) w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" wykazywać należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 37 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów, mając na uwadze art. 146 ust. 1 i ust. 3 ustawy Prawo upadłościowe,
 - b) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy, wykazywać dane w kolumnach „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”, „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” oraz "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy", stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9-11 w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 37 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.
10. Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2020 rok oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z przepisami § 22 ust. 6 i 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
11. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3, w związku z art. 3 ust. 5 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej. W sytuacji, gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy

²⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 144, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

- rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, podejmować czynności określone w art. 274 § 1 i 2 tejsze ustawy.
- 12.** W deklaracji na podatek od nieruchomości sporządzanej w Urzędzie Gminy nie wykazywać gruntów, które podlegają zwolnieniu z opodatkowania na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz rzetelnie wykazywać dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, mając na że osoby fizyczne wynajmujące od gminy lokale mieszkalne niestanowiące odrębnych nieruchomości, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zostały wyłączone z kategorii podatnika podatku od nieruchomości, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1, pkt. 2 i pkt 4 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
 - 13.** Przy opodatkowywaniu gruntów, uwzględniać treść art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, zgodnie z którym podstawą wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów.
 - 14.** Prawidłowo opodatkowywać grunty, budynki i budowle wykazane w złożonych w deklaracjach i informacjach, mając na uwadze art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem.
 - 15.** W przypadku niedopełnienia przez podatnika obowiązku złożenia właściwemu organowi podatkowemu deklaracji lub informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego, zażądać od podatnika złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wzywać do ich złożenia, stosownie do art. 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
 - 16.** Nagrodę jubileuszową wypłacać po nabyciu do niej prawa przez pracownika, stosownie do § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych²⁶. Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej, wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy jeśli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, mając na uwadze, że do okresów tych nie wlicza się okresu urlopu bezpłatnego, zgodnie z przepisami art. 174 § 2 Kodeksu pracy.
 - 17.** Dostosować regulamin wynagradzania obowiązujący w Urzędzie Gminy w Brodach i zapewnić aby okoliczności przyznawania nagród dla pracowników były zgodne z art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych, w myśl którego pracownikowi można przyznać nagrodę wyłącznie za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.
 - 18.** Uzupełnić ewidencję gminnego zasobu nieruchomości o budynki, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy, stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w związku z art. 25 ust. 2 i art. 23 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1960, dalej rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych

19. Informację o wywieszeniu w Urzędzie Gminy wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
20. Przetarg na użytkowanie, najem lub dzierżawę nieruchomości stanowiących własność Gminy ogłaszać nie wcześniej niż po upływie 21 od daty podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie, stosownie do art. 35 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
21. Warunki udziału w przetargu na sprzedaż nieruchomości określać zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
22. W zawiadomieniu skierowanym do osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, zamieszczać informację o skutkach nieprzystąpienia bez usprawiedliwienia do zawarcia tej umowy, stosownie do art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
23. Ulg w zapłacie należności cywilnoprawnych udzielać w trybie i na zasadach określonych przez Radę Gminy, stosownie do art. 59 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze, iż art. 15zzzg ustawy o szczególnych rozwiązaniach ma charakter uzupełniający i znajduje zastosowanie wyłącznie w sytuacji gdy na obszarze danej gminy nie obowiązuje akt prawa miejscowego określający zasady przyznawania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pani Wójt zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

W zawiadomieniu o wykonaniu wniosków pokontrolnych proszę poinformować o rezultatach finansowych podjętych działań (np. kwotach odpisów, przypisów, skutków dokonanych korekt).

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Zbigniew Rękas

Do wiadomości:
Rada Gminy w Brodach